

HELSE VEST RHF
Postboks 303
4068 STAVANGER

v/Hans Kristian Stenby

Deres ref:
2021/436 - 3635/2021

Vår ref:
2021/1272 - 16440/2021

Saksbehandler:
Sondre Gunleiksrud

Dato:
12.05.2021

Høring - autorisering av naprapater, osteopater, logopeder og paramedisinere

Helse Fonna har per i dag ingen ansatte innen disse yrkene. Helse Fonna har heller ingen planer på nåværende tidspunkt å ansette innen disse yrkesgruppene. Men, det er nærliggende å tro at vi i fremtiden vil ansette paramedisinere. Vi vil derfor levere et innspill på autorisasjon som paramedisiner.

Bakgrunn

Vi har i dag to utdanninger rettet mot ambulansetjenesten. Den eldste utdanningen er fagbrev som ambulansearbeider, en veletablert og velfungerende utdanning. Styrken i denne utdanningen er at man går to år på skole og to år som lærling. I tillegg er det noe praksis på skolen. I løpet av de to siste årene får lærlingen både opplæring og veiledet pasienttjeneste. I tillegg innføres det ny læreplan for ambulansefaget. I denne læreplanen vektlegges det eksempelvis økt bruk av fag og forskningslitteratur.

Utdanningen som paramedisiner er en ny utdanning. Det er relativt lite praksis under utdanningen, slik at disse ikke kan gå som fartøyssjef uten å ha fått noe erfaring fra ambulansetjenesten. Profesjonen paramedisiner er ennå ikke etablert i vårt helseforetak. Helse Fonna har en del personell som er utdannet etter Nasjonal paramedic modell. Disse er ikke skilt ut som en egen gruppe i den daglige driften.

Felles for begge utdanninger er at de er en grunnutdanning.

Vurdering

Den etablerte praksisen i Helse Fonna er at det lyses ut etter tittelen ambulansearbeider når det er ledige stillinger. I kompetansetigen er det per i dag kun denne tittelen, og driften er basert på dette. Paramedisineren får per i dag autorisasjon som ambulansearbeider. Det gjør også sykepleiere som har noe praksis i faget. De som studerer paramedisin får en treårig utdanning som er prehospitalt rettet. Dette er etter vår vurdering tilfredsstillende med tanke på at studentene ikke avlegger en fagprøve slik lærlingene i faget må. Det samme gjelder for sykepleiere som har minst to års praksis i faget. Dette er ikke en ønsket løsning fra Helse Fonna sin side. Dette fordi sykepleierutdanningen er rettet mot arbeid i sykehus eller institusjon. Ambulanseyrket er både operativt og medisinsk. Sykepleierutdanningen inneholder ikke noen operative tema og svært lite prehospital akuttmedisin. Helse Fonna mener at disse bør avlegge en tverrfaglig skriftlig eksamen (amb 3102) og en fagprøve. Det bør også foreligge noen krav til kursing for å kunne avlegge eksamen og fagprøve.

En eventuell autorisasjon bør være behovsbasert. Prehospital akuttmedisin har vært og er under rask utvikling. Det er derfor behov for øket medisinsk kompetanse i ambulansetjenesten. Tidligere hadde man interne videreutdanninger før Nasjonal paramedic utdanning overtok som en videreutdanning på høyskole. Dette var forbeholdt personell med erfaring. Dersom det skal innføres en autorisasjon som paramedisiner, er det ønskelig at det etableres en konverteringsordning for paramedic med 60 studiepoeng. Disse har allerede lang erfaring og kompetansebevis for utrykningskjøring, slik at det kanskje burde være nok å levere en bachelor oppgave. Da vil det være et godt grunnlag for å etablere paramedisin som en profesjon i ambulansetjenesten.

Etter endt utdanning kan fagarbeideren fungere i rollen som fartøysjef. Rollen som fartøysjef er erfaringsbasert. Det er erfaringen som er opparbeidet i læretiden gjør at dette er mulig. Det er dette som skiller en nyutdannet fagarbeider fra paramedisineren. Ideelt bør fagarbeideren ha mer erfaring etter endt utdanning før man kan begynne å fylle denne rollen. Rollen som innsatsleder helse krever lang fartstid.

Utdanningen innen paramedisin har eksempelvis vesentlig mindre praksis under utdanning enn f. eks. sykepleierutdanningen. Sammenligner man med medisin studiet, må man gjennom 1.5 år med veiledet pasienttjeneste. Som fysioterapeut må man ha ett år med turnus for å få autorisasjon. Helse Fonna mener at dersom det skal gis autorisasjon som paramedisiner må det være en form for turnus tjeneste for å få autorisasjon. Utfordringen er at ambulansetjenestene bruker disse plassene til læreplasser, og det er hos oss ikke plass til mange turnusplasser ut over dette. Da må vi redusere antallet lærlinger. Det vil ikke være i tråd med føringene i Nasjonal helse og sykehusplan. Det vil heller ikke være i tråd med samfunnskontrakten som er skrevet mellom regjeringen og partene i arbeidslivet. Det er heller ikke i tråd med tankene bak fullføringsreformen, som ennå ikke er vedtatt. Dersom det skal være en turnustjeneste, må det være veiledere. Ved å konvertere de som har Nasjonal paramedic utdanning, vil det være tilstrekkelig med kompetente veiledere i tjenestene.

Det vil sannsynligvis bli et øket behov i fremtiden for singel paramedic biler eller type «community paramedic». Personell som bemanner slike biler må ha lang erfaring fra prehospitalt arbeid. Det vil ta flere år før vi har paramedisinere som har opparbeidet seg slik erfaring.

Konklusjon

Helse Fonna mener det ikke foreligger grunnlag eller behov for autorisasjon som paramedisiner. Det er tilstrekkelig med autorisasjon som ambulansearbeider. Vi mener i den sammenheng at sykepleiere får samme autorisasjon på et for svakt grunnlag, og at denne praksisen må endres. Det må etableres en konverteringsordning for erfarent ambulansepersonell med Nasjonal paramedic utdanning slik at disse får en godkjent bachelor. Dersom det skal etableres en autorisasjon som paramedisiner bør dette være en forutsetning.

Vennlig hilsen

Utdanning- og kompetanseavdeling

Helga Stautland Onarheim

HR direktør

Dokumentet er elektronisk godkjent av Helga Stautland Onarheim Direktør